
Državni izpitni center

SPOMLADANSKI IZPITNI ROK

SODOBNI PLES

NAVODILA ZA OCENJEVANJE

Torek, 4. junij 2024

SPLOŠNA MATURA

Naloga	Točke	Rešitev	Dodatna navodila
1	2	<ul style="list-style-type: none"> ♦ NE ♦ Pri ritualu še ne moremo govoriti, da gre za umetniško obliko, ampak gre za primarni način delovanja skupnosti, s pomočjo katerega skupnost vzpostavlja svoje odnose z naravo, bogovi in drugimi plemeni ter odnose znotraj plemena. 	

Naloga	Točke	Rešitev	Dodatna navodila
2	4	<ul style="list-style-type: none"> ♦ Dioniz ♦ Zevsa ♦ Semele ♦ ples, posvečen bogu Dionizu/ples, pomemben za razvoj gledališča v antični Grčiji 	Zadostuje ena od navedenih opredelitev ditiramba.

Naloga	Točke	Rešitev	Dodatna navodila
3	3	<ul style="list-style-type: none"> ♦ ples ♦ pesem ♦ mim ♦ občutje ♦ Natjasastra 	Za pet ali štiri pravilne odgovore 3 točke, za tri ali dva 2 točki, za enega 1 točka.

Naloga	Točke	Rešitev	Dodatna navodila
4	2	<ul style="list-style-type: none"> ♦ <i>Commedia dell'arte</i> je oblika ljudskega improvizacijskega gledališča, ki ima korenine v ljudskih nastopih žonglerjev cirkusantov na trgu. Sčasoma se razvijejo tipični liki in situacije, ki jih igralci razvijajo in izvajajo s pomočjo improvizacije. ♦ Izvajajo jo potujoče skupine igralcev, igralske družine, igrajo lahko tudi ženske. 	

Naloga	Točke	Rešitev	Dodatna navodila
5	2	<ul style="list-style-type: none"> ♦ 1661 ♦ Ustanovil jo je francoski kralj Ludvik XIV. 	

Naloga	Točke	Rešitev	Dodatna navodila
6	2	<ul style="list-style-type: none"> ♦ <i>Bassa danza</i> pomeni nizki ples; tako se plesi imenujejo zato, ker v njih ni nobenih skokov. ♦ Nastanejo v obdobju renesanse; odnos do plesa se v tistem času spremeni, ples postane zabavno in družbeno razvedrilo, obvezno v vzgoji plemstva, običajno postane plesanje v paru. 	

Naloga	Točke	Rešitev	Dodatna navodila
7	3	<ul style="list-style-type: none"> ♦ Jean Georges Noverre je veliki plesni reformator, ki je v drugi polovici 18. stoletja izpeljal reforme, ki sta si jih želela že Pierre Beauchamp in Jean-Baptiste Lully. ♦ Na njegovo delo sta najbolj vplivala David Garrick in C. W. Gluck, pod vplivom katerih se je balet prilagodil novemu času. ♦ Noverre ni želel, da bi ga utesnjevala stara pravila. Reforme sledijo težnji, da bi balet postal prava umetnost, medtem ko je avtor svojo estetiko razložil v Pismih o plesu in baletu 1770. 	

Naloga	Točke	Rešitev	Dodatna navodila
8	1	♦ Antonin Artaud	

Naloga	Točke	Rešitev	Dodatna navodila
9	3	tri od: ♦ svobodni pristop do gibalnega materiala in telesa, prekinitev z baletnimi pravili in baletno strukturo giba ♦ vsi elementi predstave so enakopravni in avtonomni ♦ gibanje izhaja iz individualnosti in posebnosti telesa ♦ ples ni več vezan na baletne figure, prav tako ne na zgodbo, osnovni način ustvarjanja je abstrakcija	

Naloga	Točke	Rešitev	Dodatna navodila
10	3	♦ Filippo Tommaso Marinetti ♦ glede na letalo, mitraljez, šrapnel, poudarjeni so njegova hitrost, dinamizem, energija, kinetičnost ♦ Valentine de Saint-Point	

Naloga	Točke	Rešitev	Dodatna navodila
11	2	♦ Vsevolod E. Meyerhold razvije svojo igralsko metodo – biomehaniko, ki močno vpliva na kasnejše gledališče in ples.	Zadostuje ena od navedenih značilnosti.
		♦ Biomehanika je metoda, po kateri igralec ne študira izraza, govora, občutja, temveč predvsem mehaniko telesa. Meyerhold hoče vzpostaviti avtomatizirano, mehanizirano telo, ki bo strogo nadziralo svoje emocije in bo popolnoma disciplinirano. Hkrati meni, da s svojo metodo dosega večjo igralčevo učinkovitost. Oder zanj ni prostor za psihologijo, kajti umetnost igralca je prav v sposobnosti, da pravilno uporablja svoje telo.	

Naloga	Točke	Rešitev	Dodatna navodila
12	3	♦ Denishawn ♦ Martha Graham ♦ ameriške zgodovine, pa tudi iz grške mitologije, pri čemer je uprizarjala mitološke vsebine in karakterje, raziskovala ženska čustva in izkušnje	Kandidat lahko navede tematiko ameriške zgodovine ali grške mitologije (zadostuje ena od obeh).

Naloga	Točke	Rešitev	Dodatna navodila
13	3	♦ Rudolf Laban ♦ Mary Wigman ♦ Kurt Jooss	

Naloga	Točke	Rešitev	Dodatna navodila
14	1	♦ Mary Wigman	
	2	dve od: ♦ Znamenita predstava Mary Wigman <i>Hexentanz</i> (Ples čarovnice) je potekala večinoma sede, kar je bil takrat revolucija. ♦ Njen ples je že drugačen od ljubkosti Duncanove in njenega poudarjanja harmonije ali pa od mističnega glamurja Ruth St. Denis. V skladu z likom, ki ga predstavlja, Mary Wigman oblikuje tudi svoje telo, ki je zlobno, animalno, zvito, grdo.	

		<ul style="list-style-type: none"> ♦ Iz nje so pri plesanju vrele močne emocije. ♦ V svojih delih se tudi sicer ukvarja s temno platjo človekovega življenja, z nasiljem vojne, s prihajanjem starosti, z neizogibnostjo smrti. 	
Skupaj	3		

Naloga	Točke	Rešitev	Dodatna navodila
15	4	<ul style="list-style-type: none"> ♦ v 30. letih 20. stoletja ♦ Kurt Jooss ♦ Pina Bausch ♦ Tanztheater Wuppertal 	

Naloga	Točke	Rešitev	Dodatna navodila
16	4	<p>štiri od:</p> <ul style="list-style-type: none"> ♦ Na novo je določil ali zamenjal orientacijo v prostoru; trdil je, da je vsaka pozicija v prostoru enako pomembna, porušil je tradicionalno dihotomijo solist – zbor, pogled gledalca ni več usmerjen na sredino scene, ampak svobodno preiskuje dogajanje na odru in se sprehaja od plesalca do plesalca. ♦ Vsak gib je lahko material za ples. ♦ Vsak postopek je lahko kompozicijska metoda. ♦ Za ples lahko uporabiš vsak del telesa, skladno z naravnimi omejitvami. ♦ Vsi elementi predstave (glasba, kostumi, scenografija) so enakovredni; vsak od njih ima posebno logiko in identiteto. ♦ Vsak plesalec v skupini je lahko solist. ♦ Pleše se lahko v vsakem prostoru. ♦ Ples lahko govori o čemerkoli, vendar v osnovi govori o človeškem telesu, njegovem gibanju, ki se začne s hojo. 	

Naloga	Točke	Rešitev	Dodatna navodila
17	4	<ul style="list-style-type: none"> ♦ B ♦ C ♦ D ♦ E ♦ A 	Za pet ali štiri pravilne rešitve 4 točke, za tri 3 točke, za dve 2 točki, za eno 1 točka.

Naloga	Točke	Rešitev	Dodatna navodila
18	2	<ul style="list-style-type: none"> ♦ NE ♦ NE ♦ NE ♦ DA 	Za štiri ali tri pravilne rešitve 2 točki, za dve ali eno 1 točka.

Naloga	Točke	Rešitev	Dodatna navodila
19	2	<ul style="list-style-type: none"> ♦ Anne Teresa de Keersmaecker ♦ skupina Rosas iz Bruslja 	
	1	♦ Pripada tako imenovanemu »belgijskemu plesnemu boomu« ali belgijskemu novemu valu sodobnega plesa.	
	2	<ul style="list-style-type: none"> ♦ Wim Vandekeybus (skupina Ultima Vez) ♦ Jan Fabre 	
	4	<ul style="list-style-type: none"> ♦ S performansom lahko najbolj povežemo delo Jana Fabra. ♦ Pri performansu gre za izstop umetnika iz samote ateljeja in za proces prikaza nastajanja umetnine. Pri performansu gre za umetniško obliko, ki deluje na področju med vizualno umetnostjo, gledališčem, plesom in glasbo ter išče nove načine, oblike in razmerja med izvajalcem in gledalcem. Gre za obliko, pri kateri sta telo in dogajanje v vzajemnem odnosu; telo proizvaja performans, performans pa sočasno preobraža telo v subjekt, v umetnino. Subjekt performansa je umetnik sam, umetnik kot umetnina. ♦ V središču dogajanja je dogodek in odnos med izvajalcem in gledalcem; gre za fluidno umetniško zvrst, ki se pojavi že v futurizmu in se razvije v šestdesetih letih 20. stoletja; performans ima tri razsežnosti: dogodek, ostanek in telo umetnika kot umetnina. 	Za navedbo Jana Fabra 1 točka. Za opredelitev in opis performansa do 3 točke. Možni so vsi smiselni odgovori, ker je polje performansa izjemno široko.
Skupaj	9		

Naloga	Točke	Rešitev	Dodatna navodila
20	3	<ul style="list-style-type: none"> ♦ Marta Paulin (Brina) ♦ Meta Vidmar ♦ Katja Delak 	

Naloga	Točke	Rešitev	Dodatna navodila
21	4	<ul style="list-style-type: none"> ♦ Tanja Zgonc ♦ Iztok Kovač ♦ Sinja Ožbolt ♦ Matjaž Farič 	

Naloga	Točke	Rešitev	Dodatna navodila
22	10	<ul style="list-style-type: none"> ♦ navedba podatkov (ime avtorice ali avtorja, naslov predstave, opredelitev enega elementa) ♦ navedba vsebine formata ali posamičnih gledaliških elementov, kot so koreografija, dramaturgija, glasba, vizualni elementi ♦ posebej zaželeni so primerjava, ocena, kritika, refleksija ali vrednotenje dela ter povezovanje oziroma vpenjanje dela v druge estetike ali koreografske jezike tako iz sodobnega časa kot iz zgodovine ♦ ... 	Kandidat mora najprej navesti podatke (2 točki). Za vsako naslednjo argumentacijo lahko dobi do 2 točki.

Skupno število točk: 76